

Dutch A: language and literature – Higher level – Paper 1
Néerlandais A : langue et littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Neerlandés A: lengua y literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Question 1 consists of two texts for comparative analysis.
- Question 2 consists of two texts for comparative analysis.
- Choose either question 1 or question 2. Write one comparative textual analysis.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La question 1 comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- La question 2 comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- Choisissez soit la question 1, soit la question 2. Rédigez une analyse comparative de textes.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la pregunta 1 hay dos textos para el análisis comparativo.
- En la pregunta 2 hay dos textos para el análisis comparativo.
- Elija la pregunta 1 o la pregunta 2. Escriba un análisis comparativo de los textos.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Kies vraag 1 of vraag 2.

1. Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten. Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten. Geef daarbij tevens commentaar op het belang van de context, het publiek waarvoor de teksten bestemd zijn, het doel van de teksten en de formele en stilistische kenmerken.

Tekst A

17/4/1916.

Beste Mies,

Wees niet boos, dat ik zoo lang gewacht heb om je te antwoorden, maar op het oogenblik mankeert de tijd me dikwijls, daar wij weer in de loopgraven zitten en de onmiddellijke nabijheid van den vijand ons dwingt op hoede te zijn.

Ik heb je kranten ontvangen en bedank je ook hartelijk voor de f 5, maar de 10 anderen die je veel eerder had gestuurd, heb ik nog altijd niet ontvangen.

Het weer is helaas ontzettend slecht. Sedert den eersten dag, dat wij hier zijn aangekomen, regent het, en de wegen, de loopgraven, alles wordt moerasachtig. Wij bewonen, zooals
10 gewoonlijk, een onderaardsche hut waar wij vuur kunnen maken. Maar de ratten verpesten ons het leven. Zij eten ons brood op, zij kauwen aan alles wat eetbaar en oneetbaar is, en niets is veilig. Wij zijn hier ook verpest door luizen en vlooiën, en ik geloof, dat de luis nog de grootste plaag is. Je kunt je niet voorstellen, hoe hinderlijk dat ongedierte is, en hoe onmogelijk het is zich er geheel van te ontdoen. Sommige luizen dragen een rood kruis op hun rug, andere
15 hebben groote zwarte oogen. Ik zal er een meenemen, zoodat je ziet wat het is. Je kunt het beest zelfs voor me bewaren, als souvenir van den oorlog.

Daar heb je het weer, dat kanongebulder. Als het lang duurt, hoort men het op 't laatst niet meer, en wat erger is, men is gedwongen te luisteren naar zijn diepen noot, die iedereen somber stemt, en zoo niet angstig aandoet, dan toch wel ongerust maakt. Niets werkt sterker
20 op de hersens dan het kanon en het hevigste mitrailleurvuur heeft niet dezelfde invloed op de moraal als een langdurig bombardement. Dat is trouwens de grootste factor in de aanvallen. De gebombardeerde partij is ofwel vernietigd ofwel zoo geschokt, dat er verscheidene minuten noodig zijn om haar weer het volle verstand terug te geven, zoodat de vijand allen tijd heeft om uit de loopgraven te springen en te rennen... En dan, wanneer men elkander ontmoet,
25 de bajonetten schitterend in het licht, de oogen glinsterend van haat en moordzucht, gaat er in den chaos een gehuil op, zooals de ooren van een koelbloedig wezen niet zouden kunnen aanhooren zonder in elkander te krimpen. Het wordt vloeken, steken en steken, vloeken en huilen om moeder en rochelen. Gelukkig hoort men bijna niets, zoo is men bezig voor zichzelf; en zoo groot is het instinct van zelfbehoud. En dan, later, is men verwonderd en verrast zich
30 levend te vinden, zonder steek noch stoot, de bajonet en de kolf vaak druipend van bloed, zonder hoofddeksele soms, en de kleren in flarden gescheurd.

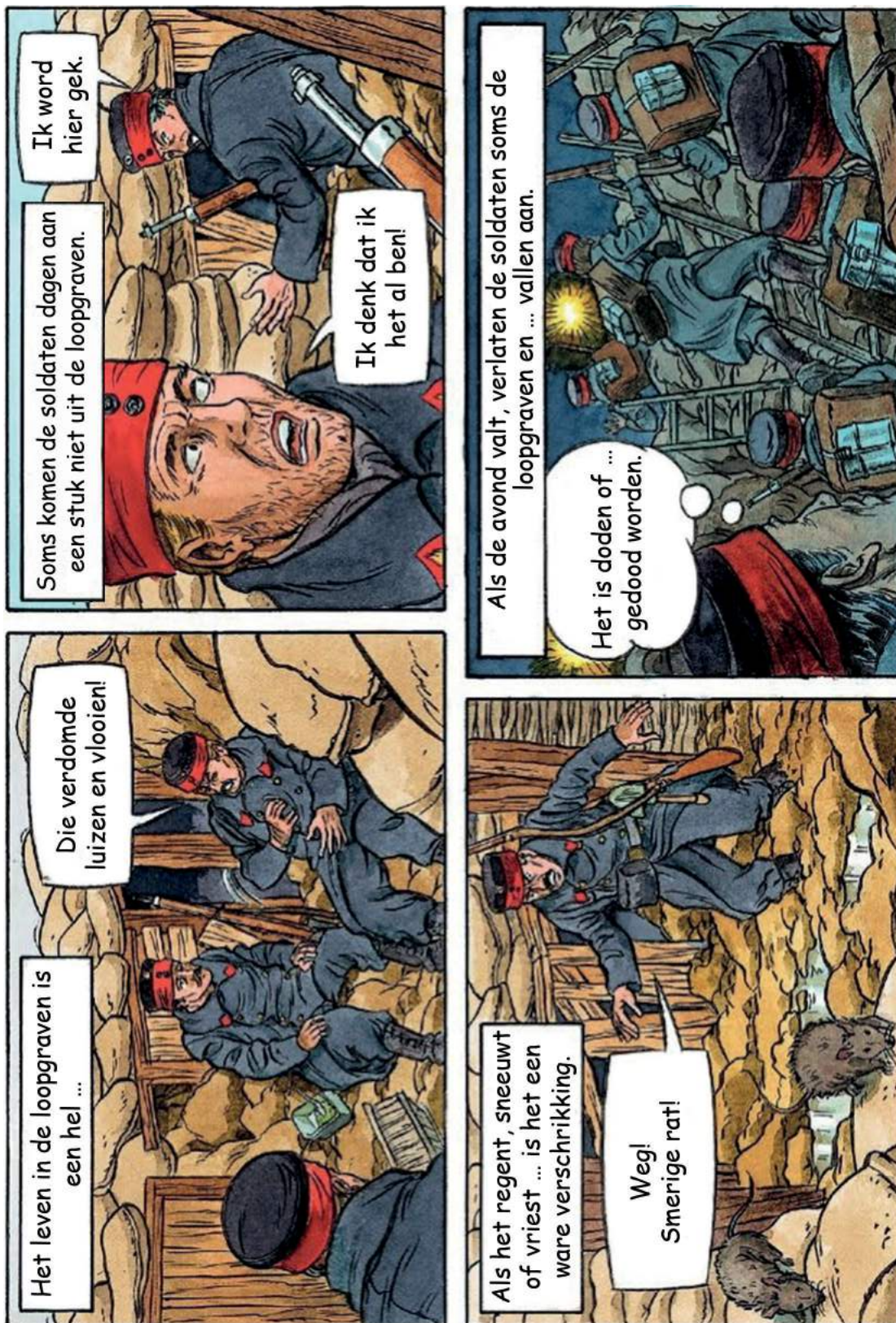
Schrijf mij gauw, wil je, en wees gezoend door,

ARTHUR

Bewerkte brief van Arthur Knaap geschreven aan het front tijdens de Eerste Wereldoorlog en verzonden aan zijn verloofde Mies in april 1916.
www.wereldoorlog1418.nl (2003)

Tekst B

Draai deze pagina om de afbeelding beter te kunnen zien.

Stripverhaal uit 2014 bestemd voor jonge kinderen dat gepubliceerd werd ter herdenking van de start van de Eerste Wereldoorlog. Zonnestraal (2014)

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

2. Analyseer en vergelijk de volgende twee teksten. Behandel de overeenkomsten en verschillen tussen de twee teksten. Geef daarbij tevens commentaar op het belang van de context, het publiek waarvoor de teksten bestemd zijn, het doel van de teksten en de formele en stilistische kenmerken.

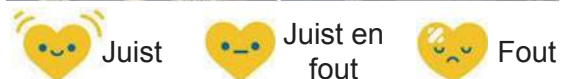
Tekst C

Het is de liefde die we niet begrijpen, zei schrijver Bart Moeyaert al. Maar aan de UGent doet het FamilyLab toch flink zijn best. Nu Valentijn weer in het land komt, legden we de onderzoekers enkele stellingen voor die ze met wetenschappelijke precisie fileerden. Aan het woord: professor Lesley Verhofstadt en doctoraatsstudenten Céline Hinnekens en Gaëlle Vanhee (vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie).

De wetenschappers van de liefde

 Opposites attract

Professor Lesley Verhofstadt: “Liefde en verliefdheid zijn twee heel verschillende dingen. Verliefdheid gaat over passie, de partner idealiseren, intens emotioneel bezig zijn met de ander. Liefde gaat over verbondenheid, wederzijds engagement, zorg dragen voor elkaar. Het zijn twee verschillende fasen in de partnerrelatie, met verschillende dynamieken. Vandaar dat zoveel relaties stuklopen na de eerste vlinders in de buik.”

“Toch hebben ze zeker iets gemeen: *similariteit* tussen beide partners. Relatief gelijkaardige achtergronden, interesses, attitudes en persoonlijkheid: dat draagt allemaal bij tot aantrekking en verliefdheid. Maar similariteit draagt ook bij tot relatietevredenheid en -stabiliteit op lange termijn. Als je veel gemeenschappelijk hebt, bevestig je elkaar van dag tot dag. Je partner bevestigt je identiteit, het idee dat hoe jij de dingen ziet wel degelijk steek houdt. Het bevordert het wederzijds begrip en levert minder conflicten op. Voldoende gemeenschappelijkheid geeft je ook de kracht om de meningsverschillen – die er in elke relatie zijn – te overbruggen. Anderzijds is een beetje verschil ook nodig: dat zorgt voor wederzijdse verrijking, voor spanning en uitdaging.”

Liefde is een werkwoord

30 **Lesley Verhofstadt:** “Onderzoek leert dat de relatietevredenheid sterk daalt in de periode na het gaan samenwonen. Relaties worden minder verrassend en spannend. Blijvende relatietevredenheid is dus niet zomaar een verworvenheid van partners die de *perfect match* lijken en dolverliefd op elkaar waren. Er moet aan gewerkt worden. Breng positiviteit in de relatie: doe leuke, nieuwe, verrassende dingen om de energie erin te houden. Speel erop in als de ander iets positiefs meemaakt. Koester positieve verwachtingen over je partner – binnen realistische grenzen uiteraard. Ook seksualiteit is belangrijk.”

35 “Daarnaast moet je de onvermijdelijke conflicten leren hanteren, zodat de negativiteit geen deel wordt van de relatie. De manier waarop je conflicten hanteert, is een indicator van hoe goed je relatie is. Als je ontevreden bent, ga je vaker beschuldigen, laat je de ander alleen maar uitpraten om munitie te verzamelen voor je tegenaanval en laat je het conflict escaleren. In de breedte: je haalt er dan allerlei zaken bij die met het oorspronkelijke conflict niets te maken hebben. En in de diepte: jij zegt iets lelijks, dan zeg ik nog iets lelijkers terug. Bij mensen die wel tevreden zijn over hun relatie, zie je positiever gedrag. Ze maken ook ruzie, maar zijn erop gericht om het conflict op te lossen.”

40

45 “Ook heel belangrijk is het samen aanpakken van dagelijkse of ernstige stressoren: stress op het werk, ruzie met familie, gezondheidsproblemen. Koppels die erin slagen om een supportief klimaat te creëren – elkaar troosten, elkaar praktisch bijstaan – zijn tevredener en hebben stabielere relaties. Relaties zijn heel complex. De wetenschap toont aan dat je ze het best begrijpt vanuit een multifactorieel kader. Allerelei factoren spelen een rol: individuele sterktes en zwaktes van partners, hun persoonlijkheid en hun verleden, contextfactoren zoals dagelijkse stress, verlies, armoede, en interpersoonlijke processen zoals steun en conflicthantering.”

Anne de Paepe, Deze ingekorte tekst werd ontleend aan *Durf Denken, Communitymagazine van de UGent* (2016).

Tekst D

De macht van de gewoonte

Hij kijk wat door de ramen.
Zij vraagt hem wat hij ziet.
Ze doen de afwas samen.
Dat deed hij vroeger niet.

- 5 Zij belt de oudste dochter.
Hij leest de laatste krant.
Zo zetten ze de dagen naar hun hand.

- De macht van de gewoonte
heeft de liefde niet vermoord.
10 Zij zijn voor elkaar geboren
en dat komt niet veel voor.

- Hij houdt als hij op bed ligt
haar hand vast als een kind.
Zij kust hem op zijn voorhoofd,
15 daarna slapen zij in.

Zij weten wat het waard is
om stormen te doorstaan.
Een wonder heeft hen voor elkaar bewaard.

- De macht van de gewoonte
20 heeft de liefde niet vermoord.
Zij zijn voor elkaar geboren
en dat komt niet veel voor.

Stef Bos, Dit liedje werd ontleend aan *Alles wat was* (2005)
